

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О. О. Богомольця**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ**

**ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ
студентської науково-практичної конференції**

*Інноваційні підходи у наукових дослідженнях у сфері
громадського здоров'я та профілактичної медицини:
досягнення та перспективи*

Київ – 2025

ПРОФЕСІЙНА КОМУНІКАЦІЯ - НЕВІД'ЄМНИЙ КОМПОНЕНТ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІКАРЯ

Севінч АТАЖАНОВА, Ленмара ІСМАІЛОВА
*Здобувач вищої освіти II курсу медичного факультету ФППГ
Науковий керівник: викладачка*

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Питання професійної комунікації є важливим чинником, що впливає на позитивний результат у досягненні цілей. І тут важко не погодитися з думкою, що «кожна професія, яка передбачає взаємодію в системі «людина-людина», ґрунтується на навичках спілкування, або, як формулює наука, комунікативній компетентності.

Метою роботи є аналіз значення професійної мовної підготовки у формуванні комунікативних компетентностей фахівців громадського здоров'я та профілактичної медицини.

Ми живемо у добу неймовірних проривів, винаходів, нових методів у медицині. Завдяки їм значно розширилися можливості лікування хвороб, які донедавна вважалися вироком. Враховуючи усі ці інновації, успіх лікування конкретної людини значною мірою залежить від ефективною комунікації з лікарем. Холодні професіонали на кшталт доктора Стрейнджа чи нестерпного генія Хауса вражають на екрані, а не в житті. У реальному житті пацієнти ставлять комунікабельність і доброзичливість лікаря не нижче його професійності. Раніше комунікація лікаря із його пацієнтом часто зводилася до сухого інформативного обміну: «симптоми – призначення». Втім сьогодні ситуація змінилася.

Американський фахівець із біоетики Роберт Вітч виділяє кілька моделей спілкування між лікарем і пацієнтом: технічна (лікар виконує свої обов'язки професійно, але неупереджено, сприймаючи пацієнта, як механізм, який потрібно полагодити), сакральна (лікар виступає у ролі «батька», а пацієнт – «дитини», котра має безапеляційно виконувати вказівки свого батька, схилиючись перед його мудрістю), колегіальна (в центрі знаходиться пацієнт,

який із лікарем стає ніби колегами в боротьбі проти хвороби і відіграє у ній активну роль), контрактна (лікар укладає з пацієнтом офіційний чи неофіційний договір про лікування, але рішення приймає сам, лише обґрунтовуючи їх пацієнту).

Безперечно, коли медицина стає все більш пацієнтоцентричною, у тренді колегіальна модель. Пацієнти все частіше ретельно вивчають інформацію про свою хворобу, методи лікування, побічні дії ліків, специфіку процедур тощо. Таке спілкування передбачає високий ступінь довіри та взаємоповаги між людьми. А коли ж трапляється протилежна ситуація, за якої пацієнт не в змозі або не має бажання занурюватися в деталі лікування, на передній план виходить вміння лікаря пояснювати складні речі простою мовою і переконувати.

І ще раз про довіру. Саме довіра, а не сліпа віра у всемогутність лікаря, відіграє ключову роль у колегіальній моделі взаємин. Вона критично важлива для всього діагностично-лікувального процесу, і чим складніше захворювання, тим вона важливіша, адже на кону може стояти життя людини. Завдання лікаря – цю довіру завоювати. Компетентність, авторитетність, чесність, поєднана із делікатністю, хороші комунікативні якості – ці особистісні риси лікаря вибудовують надійний місток довіри між ним і пацієнтом.

Із кожним роком зростає кількість медиків, які усвідомлюють потребу здобувати навички ефективної комунікації з пацієнтами. Цьому сприяє медична реформа, розвиток приватної медицини, збільшення конкуренції. Голос пацієнта стає все більш значущим. І здається, ще не було часів, коли б взаємовідносини між тими, хто потребує допомоги, і тими, чиє покликання її надавати, були такими наповненими й дружніми.